

SXEDIO.27B

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΣΕΛΗΜ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΤΗ ΒΕΝΕΤΙΑ
ΑΞΙΩΝΕΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΛΛΑ Η ΓΕΡΟΥΣΙΑ ΤΟΝ ΕΚΔΙΩΧΝΕΙ
ΚΑΚΗΝ ΚΑΚΩΣ. Ο ΣΕΛΗΜ ΔΙΑΤΑΣΣΕΙ ΕΝΤΑΣΗ ΤΩΝ
ΠΡΟΠΑΘΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Με την εισήγηση του βενετσιάνου προξένου (μπάϊλου) συμφώνησε και ο βεζύρης Μεεμέτ, ο οποίος τελικά έπεισε τον Σελήμ να αποστείλει άνθρωπο του στη Βενετία για να ζητήσει την παράδοση της Κύπρου από τους Βενετσιάνους, και αν η απάντηση θα ήταν αρνητική, τότε να κήρυσσε τον πόλεμο.

Η εισήγηση έγινε αποδεκτή και ο Σελήμ έστειλε τον Τζαβούς Κουπάτ στη Βενετία, με το τελεσίγραφο του, τονίζοντας ότι αν δεν γίνονταν αποδεκτοί οι όροι του "θέλω χύσει το εδικόν σας αίμα με την μάχαιράν μου την ακονισμένην και κοπτεράν".

Αλλά οι Ενετοί απέρριψαν το τελεσίγραφο και αποφάσισαν, αν ο Σουλτάνος επέλεγε τον πόλεμο, θα τον ακολουθούσαν.

Ο Κυπριανός δίνει μια συγκλονιστική περιγραφή της παρουσίας του απεσταλμένου του Σουλτάνου ενώπιον των Ενετών:

"Ο Τζαβούς Κουπάτ έφθασεν εις τον λιμένα της Βενετίας με μίαν γαλέραν αυθεντικήν. Εφέρθη με φύλαξιν εις το Κολλέγιον με το σεκρετάριον και με δύο δραγουμάνους.

"Δεν του εδόθη ουδεμία συνηθισμένη τιμή. Του εδόθη όμως ο συνήθης τόπος των αποκρισαρίων, εις τα δεξιά του δουκικού θρόνου.

"Εισελθών εις το Κολλέγιον εφίλησε την χλαμίδα του δουκός, και αφού ησπάσθη πάντας της συνάξεως, εκάθησεν.

"Επαράστησεν εις τον Δούκα Πέτρον Λορεδάν ένα σακκούλιον ολόχρυσον, λέγων:

"Γαληνότητα πρίγκιψ, εδώ είναι εγκεκλησμένη η

γραφή του αυθέντου μου εξ αυτής θέλει μάθει εκείνο, οπού αυτό ζητεί από εσάς, και προσμένω την απόκρισιν".

"Τότε ο Τζαβούς επρόσθεσεν:

"Αυθέντα, ο μέγας βεζύρης εδιώρισε με να της είπω, πως ευρίσκετο εις μεγάλην λύπην, βλέπων την ειρήνην, οπού μετά πολλού κόπου επάσχηζε να κρατή, ότι μέλλει εντός ολίγου να χαλασθή.

"Τα πολλά και μεγάλα παράπονα, οπού έγιναν εις την Πόρταν δια το καταφύγιον, όπου οι κυβερνήται της Κύπρου συγχωρούσι των κουρσάρων του Πονέντε, τόσον ετάραξαν τον σουλτάνον εναντίον εις την Αριστοκρατίαν σας, οπού δεν εστάθη δυνατόν εις τον βεζύρηνα να εμποδίση την κήρυξιν πολέμου, την οποίαν έχω προσταγήνα να σας προβάλω.

"Και επειδή αυτός γνωρίζει, πως δεν δύνασθε να αντισταθήται εις ένα τοιούτον ισχυρόν μονάρχηνα, σας παρακινεί, ως φίλος, να διαλέξετε το ωφελιμότερον.

"Δι αυτήν την αφορμήνα αυτός ενήργησε να σταλθώ ενταύθα, και σας προσφέρει την καλήν του δούλευσιν, εάν θέλετε να αποφύγετε τας επικειμένας δυστυχείας του πολέμου.

"Τι είναι η Κύπρος, παρά ένας σκόπελος; Ενα μικρόν νησάκιον, τι κάμνει να το παραιτηθήτε της αυτού μεγαλειότητος, δια να τον ευχαριστήσετε;"

Αφού είπε αυτά που είχε να πει ο Κουπάτ έδωσε το τελεσίγραφο του Σαλήμ που συνοδευόταν και με απειλές (Φίλιου Ζαννέτου σελ 975, ο οποίος αναδημοσιεύει το έγγραφο από το βιβλίο του Β. Σάθα "τουρκοκρατούμενη Ελλάς"):

" Αφέντην Σουλτάν Σελήμ της Κωνσταντινούπολης, νέας Ρώμης, Αφρίκας, Τραπεζούντος, Ρήγας του Πόντου, της Βεντιάς, Καππαδοκίας, Παφιλαγονίας, Σικελίας, Παμφυλίας, Λυκίας, Χαρίας, Σιγίας, Σκούτζιας, Αρμενίας, Αρβανίας, αυθέντης της Ταρταρίας, Ουγγαρίας,

αυθέντης και βασιλεύς ολωνών και πάσα του σκεπτομένου υπό τον ήλιον, απεσταλμένος από την άνω πρόνοια του μεγάλου Θεού και Χαλαστής της πίστεως των χριστιανών, αυθέντης και βασιλεύς ολωνών εσάς, όπου είστε φταίστες και αρπακταί του τόπου και αυθεντίας, όπου εμένα ακαρτερεί, πέμπω σας χαιρετίσματα, για να ημπορέσω με το χέρι της εμής ανδρείας να τελειώσω εκείνο, όπου ένε στο υψηλόν και μεγάλον αίμα το δικό μου χρεώστης εναντίον σας και έτσι εις εναντίον εκείνου όπου θέλει ειπείν, ότι να σας ειδοποιήσω κάνοντας να το ηξεύρητε, θέλω χύσει το εδικόν σας αίμα με την μάχαιραν μου την ακονισμένην και κοπτεράν εις τιναν έτη, ότι εμπροστά της οποίας μάχαιρας δεν θέλει αξίζει η δύναμις σας, μήτε η ελπίδα του τριζορού σας, διατί έχω και να ήμαι ποταμός τρεχόμενος και θέλω να σας κάμει να φύγετε και αν έχετε τόσην ανδρείαν όπου να σας βαστάη η ψυχή σας.

Το ρένιο της Κύπρου, όπου ένε μοι χρεωφειλέταις, να μου το αφήσετε ως κύριος νοικοκύρης, όπου είμαι εγώ με την δύναμιν του σουλτάνου του Καΐρου, ει δε θέλω ερθείν κατ' επάνου σας με όλην μου την δύναμιν, τόσο δια ξηράς, ωσάν και διά θαλάσσης και δε θέλετε μπορέσει να βοηθηθήτε, διότι από εμένα θέλετε εσταί χαλασμένοι και αποθαμένοι, σφαγμένοι και τροπιασμένοι, διατί ο ημέτερος υψηλός προφήτης μου το έταξε αμή διά να εμφανισθή πλέον καθαρώτερα η δικαιοσύνη μου ηθέλησα και έπεψα τον παρόντα μου αποκρισάρη, του οποίου εδόθη ολοτελής εξουσία να ημπορή σας ειπή τη μάχη διά το ρένιο, όπου είναι χρεωφειλέτης και α δε θέλετε το δώσει δε θέλετε λείψει από χαλασμό και τρομάρα του εδικού σας στάδου, και θέλω σας κάμω τον πλέον τροπιασμένο θάνατον, όπου ημπορέσω".

Η απάντηση των Ενετών ήταν ήδη έτοιμη και ήταν αρνητική.

Προσθέτει ο Κυπριανός:

"Τότε ο πρίγκιψ απεκρίθη τω Κουπάτ:

"Η απόκρισις εις τον αυθέντην σου προαπεφασίσθη από την Γερουσίαν, ήτις και ανεγνώσθη παρόντος αυτού.

"Αυτή έλεγεν. Επειδή ο σουλτάνος, χωρίς να λάβη αφορμήν από την Αριστοκρατίαν, εναντίον εις τους όρκους που προ ολίγου έδωκεν αυτή, να φυλάξη την ειρήνην μετ' αυτής αβίαστον, εζήτη να της κηρύξη τον πόλεμον αδίκως, αύτη ησπάζετο αυτόν μετά χαράς, και δεν ήθελε λείψη τα δίκαια της να διαφθεντεύση με ανδρείαν, ελπίζουσα από την κραταιάν χείρα του θεού υπερίσχυσιν, και την παρά ανθρώπων βοήθειαν".

"Απέλυσεν εκείθεν τον Τζαβούσιο, και πριν ελθείν αυτόν εις Κωνσταντινούπολιν, εδημοσιεύθη και η δεξίωσις αυτού και η άτρομος απόφασις της Γερουσίας".

Ο Ζαννέτος γράφει ότι η Γερουσία έδιωξε ουσιαστικά κακήν- κακώς τον Τζαβούς Κουπάτ και όπως σημειώνει "παρέστη ανάγκη να οδηγηθή έξω διά τινος πλαγίας θυρας".

Όμως ο σουλτάνος μόλις πληροφορήθηκε την άρνηση των Ενετών έγινε θηρίο και πείσμως περισσότερο.

Έτσι έδωσε οδηγίες να ενταθούν οι προετοιμασίες για την εκστρατεία κατά της Κύπρου.

Παράλληλα έδωσε ένα δείγμα της δύναμης του σε μια ύστατη ίσως προσπάθεια να πείσει τους Ενετούς να του παραδώσουν την Κύπρο και να αποφύγουν αυτό που θα ακολουθούσε: Διέταξε τις δυνάμεις του να επιτεθούν εναντίον της νήσου Τενέδου, (Βόρειο Αιγαίο) που βρισκόταν υπό τον έλεγχο των Ενετών και αφού την κατέλαβαν, έσφαξαν τον πληθυσμό και σάρωσαν τα πάντα.

Η Κύπρος απείχε μερικές δεκάδες χιλιόμετρα από τις τουρκικές ακτές, ενώ η Βενετία πάνω από τρεις χιλιάδες.

Και αυτό το πλεονέκτημα έδινε τη δυνατότητα στο Σελήμ να στείλει στο νησί πολλαπλάσιες δυνάμεις, ώστε να κάμψει την αντίσταση των Ενετών.

